

سید احمد لو لاور، مدیر موسسه S.A.L:

ما باید به بازارهای فرهنگی دنیا دست پیدا کنیم

هزار عنوان با دلار بین ۵۰ تا ۳۰۰ تومان کتابها را به نمایش گذاشتیم.

O دولت هم به شما کمک می کند؟

به هیچ وجه، نه تنها کمک نمی کند بلکه بعضی موقع در این نمایشگاهها، بیش از اندازه مالیات می گیرند. و این به نظر من یک کمی باید بررسی شود که اگر امکان داشته باشد، حمایت کنند، ما در قسمت ریالی این چند سال خیلی فعالیت کردیم، الان شما نگاه بکنید ۳۵۰۰ عنوان کتاب به نمایش گذاشتیم، حتی پنج شرکت دیگر را تقویت می کنیم که آنها بتوانند در پخش کتاب به ما کمک بکنند، ما کتاب به آنها می دهیم و هیچ مهم نیست همه کتابها را به فروش برخانیم. بعد این نمایشگاه هم ۱۰۰ نمایشگاه به امید خدا می گذاریم و از طریق افراد خودمان و شرکت هایی که با ما کار می کنند در کشور پخش می کنیم.

O یعنی می خواهید به صورت مداوم در سطح کشور نمایشگاه داشته باشیم؟

بله همیشه، در حال حاضر برای بریایی یک نمایشگاه دائم با داشتگاه تهران قراردادی تنظیم کردیم که محل آن در خیابان انقلاب تقاطع ۱۶ آذر واقع شده است و هدف این است که یک نمایشگاه دائمی از کتب جدید و موجودی اثبات در آنبا باشد و این یک مقوله جدیدی است که حدود بیک ماه شروع کردیم. در این یک ماه ما از هر ۵۵۰۰ عنوان کتابی که داریم یک جلد آنبا

چهاردهمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران با میزبانی ۴۸۰ ناشر عرب و لاتین از ۲۲ کشور کار خود را آغاز کرد که آثار مربوط به سال های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۱ را عرضه کردند. در بخش لاتین ۳۰۰ ناشر از کشورهای انگلستان، هلند، آمریکا، اسپانیا، ترکیه، سوئیس، هند، کانادا، فرانسه، آلمان و ایتالیا محصولات خود را در معرض فروش گذاشتند.

از نظر تعداد کتاب، انگلستان چشم گیرترین حضور را داشت و ناشران آمریکایی نیز از طریق آنها در این نمایشگاه شرکت کردند.

SAL نماینده انتشارات اکسفورد در ایران در نمایشگاه امسال حضور پررنگی داشت. وی با ۳۵۰۰ عنوان کتاب در حوزه های مختلف و با هدف ارایه، و عرضه مستقیم و آسان تر کتاب جدید برای مخاطبان خود مانند سال های گذشته در چهاردهمین نمایشگاه کتاب تهران شرکت کرد.

با «سید احمد لو لاور» مدیر موسسه SAL درباره نحوه برگزاری نمایشگاه در بخش لاتین و میزان نقش این انتشارات برای شرکت در نمایشگاه چهاردهم گفتگویی انجام داده ایم.

O انتشارات SAL برای ما بگویید.

ما ۱۶ سال پیش شروع به کار کردیم، اهداف ما این بود که کتاب را با قیمتی ارزان ارائه کنیم. اوایل مشکلات ارزی به این آنها نمایشگاه ریالی هستند که قسمت دوم است و ما در آنها هم شرکت می کنیم، پس قسمت ارزی شامل سه نمایشگاه بزرگ شدت نبود. داشتگاهها سفارش می دانند کتاب از خارج می آمد. بعد از چند سالی مشکلات ارزی زیادتر شد. به خاطر تغییراتی که ایجاد شد ما یک سری تغییرات در کار دادیم، یکی از آن تغییرات این بود که کتاب را به صورت ریالی بدون گرفتن ارز عرضه کنیم. خوب این چندین سال طول کشید که ناشر را مقاعده کنیم و بازار وجود با داشتگاهها مختلف صحبت کردیم و در هر نمایشگاه یکی، دو

مخاطب شما هستند نمی‌توانند تقلیل بکنند؟

نه، مثلاً یک مثال کوچک برای شما بنم، از نظر بعضی‌ها خیلی کوچک است ولی از نظر ما خیلی بزرگ است. دو تا پله برقی داریم که بالا می‌رود هر دو تا از روز اول قفل بود حتی روز اول یا دوم مردم از پله برقی می‌آمدند بالا، پله برقی کار نمی‌کرد روز سوم روی آن یک بزرگ‌تر کشیدند، در نتیجه هیچ مشتری وارد غرفه‌ما نمی‌تواند بشود، زیرا از پله‌های معمولی تا غرفه‌ما خیلی مسیر طولانی است و صدمه بزرگی امسال به ما مازد. واقعاین کار برای ما مشکل ایجاد کرد.

۵ یعنی فکر می‌کنید مشکل شما فقط همین است، یعنی وقتی شما شناخته شدید برای مخاطبی که در ایران به دنبال کتاب جدید است، دنبال کتاب‌هایی هستند که دسترسی به آنها ندارند و فقط شاید از طریق شما امکان دسترسی به آن را دارند. بنابراین وقتی بدانند شما کتاب‌هایی به سراغتان می‌آیند.

درست است که بعضی از شرکتها شناخته شدن، این یک مسئله‌ای است، ۵۰ یا ۶۰ درصد از مخاطبان ما را شناختند و می‌آیند ولی چون در نمایشگاه واقعاً فرصت کم است و بعضی‌ها می‌آیند داخل و اولین کتبی که راجع به رشته خودشان می‌بینند، درجا می‌خرند. محل قرار گرفتن غرفه در نمایشگاه خیلی موثر است اگر یکی نزدیک در باشد ممکن است دو روز اول نصف کتاب‌هاییش فروش برود اگر کسی بالا باشد، تا روز آخر بعضی از کتاب‌هاییش فروش نزود. این به خاطر چند موضوع استه محدودیت بودجه دانشگاهها و زمان کم برای انتخاب. چون ما از بعضی کتاب‌های دو تا آورده‌یم، خیلی تخصصی است. اینها می‌دانند در عرض نیم ساعت اول تمام می‌شود دیگر فرصت نمی‌کنند، از همانجا می‌آینند که اجرا بکنند نگاه بکنند، تماشا بکنند بعضی‌ها اصلاً از خود دانشگاه از کامپیوتر کدها را درمی‌آورند نمی‌آیند تو، از همانجا می‌آینند که جالب است برایشان که بیانند داخل غرفه و نگاه بکنند، وقتی می‌بینند این پل‌برقی کار نمی‌کند همان پائین را نگاه می‌کنند از در می‌رونند بیرون. پارسال و سال قبلش نشان داد که وقتی این پله‌ها را خاموش می‌کرند مقدار فروش یک مرتبه عوض می‌شد خیلی تأثیر مستقیم دارد.

۶ کمبودها و نقص‌های نمایشگاه تهران را در چه مواردی می‌دانید؟ بزرگترین نقص نمایشگاه تهران مخارج نمایشگاه است. من

به عنوان یک تاجر نمی‌توانم این مقادیر تخفیف و این مقدار مخارج را تحمل بکنم و این مقدار فروش را بکنم و کار تداوم داشته باشد. اینها لازم و ملزم است. وقتی که ۲۰۰ دلار برای هر متری باید بدهم و ۱۵۰ دلار هر متری برای انبار، بعد مقدار تخفیف که بانک از ما می‌گیرد این ۳۲ درصد مخارج برای من می‌شود. من تعداد عناوین را زیاد می‌آورم ولی تعداد نسخه را زیر هر عنوان کم می‌آورم. این فرق می‌کند با اشاره‌ای که ۵۰۰ عنوان می‌آورند، از هر عنوان ۵۰ نسخه، درصد مخارج آنها به فروش کمتر استه من چون عقیدام این است که باید عنوانی جدید معرفی کنم ممکن است ۱۰۰۰ عنوان بیاورم و از هر کدام ۵ یا ۶ تا در نتیجه برای هر متر کتاب -

که حدود ۱۲ کتاب در هر متر می‌توانم جای بدهم - باید ۲۰۰ دلار بدهم، یک چیزی حدود هر کتابی که به نمایش می‌گذارم باید ۱۲ دلار بدهم. مخارج سنگین نمایشگاه نمی‌گذارد ما به آن میزان فروش برسیم که پول ناشر را بدھیم و گاه گاهی هم از درآمد جانبی که در نمایشگاه‌های ریالی داریم مجبوریم این را جبران کنیم. این درست نیست، نمایشگاه باید طوری باشد که جوابگوی خودش باشد. برای مثال ما الان در قسمت ریالی ۱۵ میلیون تومان فروش داشتیم اما، شش میلیون و ۵۰۰ هزار تومان مخارج غرفه پرداخت

گذاشتیم و وسط این فروشگاه را به کتاب‌های جدید اختصاص چیست؟ چند دوره شرکت کردیم، به معیارهای ایران رسیدیم، اصلًاً معيارهای شما برای شرکت در نمایشگاه بین‌المللی تهران را ناشر تهیه کنیم، نمونه را آنچا بگذاریم.

۷ هدف شما از این کار چیست؟

هدف این است که استاد یا دانشگاه می‌آید فرصت نمی‌کنند فهرست کتاب را بخوانند مندرجات کتاب را بخوانند بیینند آیا به رشته آنها می‌خواند یا خیر؟ با سرعت خیلی زیادی تصمیم بگیرند که بخند یا نخند. نمایشگاه‌های دائمی این فرصت را می‌دهد که بتوانند کتاب را بخوانند، اگر کتابی که موردنظرشان است که آنچا نداشته باشد و به قول بعضی‌ها روی دست ما بماند ولی این خطر را قبول می‌کنیم چون تهرا راه معرفی کتب جدید نمایشگاه‌های بزرگ است. ما همیشه بالای ۲۰۰۰ عنوان در این نمایشگاه آورده‌یم.

۸ شما فقط یک نمایشگاه عرضیه ندارید بلکه اگر سفارش داشته باشند و کتابی را بخواهند، شما آن را برایشان تهیه می‌کنید.

مرحله بعدی سفارش استه یعنی اگر کتاب را دیدند که خوب است، همانجا می‌توانند سفارش بدهند به کارمندها و کسانیکه آنچا کار می‌کنند می‌فرستند لندن، لندن پیش فاکتور صادر می‌کند پیش فاکتور می‌آید و استاد می‌برد دانشگاه تهران یا جای دیگر مهر می‌کند و آنوقت اگر پول بفرستند کتاب برایشان ارسال می‌گردد.

۹ مشکل از کجاست؟ قیمت کتاب‌ها خیلی بالاست و آنها می‌که

کتابهایی که شما ارائه دادید، برآورده کنند؟

تنهای رشته‌ای که ما فعالیت نمی‌کنیم آموزش زبان انگلیسی برای خارجیها استه آن هم دو دلیل دارد تمام کتبی که به گروهی که ما (ELT) اسمش را می‌گذاریم اینها در ایران کمی می‌شود یعنی اگر یک کتاب آموزش زبان وارد ایران بشود، فردا ۱۰ تا شرکت هر کدام ۱۰۰ هزار تا چاپ می‌کنند اصلًا ممکن ندارد مادر آن مقوله بتوانیم دخالت بکنیم، برای ما غیرقانونی استه نمی‌کنیم، در چاپ کتاب غیرقانونی هیچ دخالتی نمی‌کنیم و رقبای هم نمی‌شود کرد.

وقتی کتابی در ایران چاپ می‌شود ۲۰۰۰ تومن درمی‌آید از خارج وارد بشود ۸۰۰۰ تومن می‌شود. اینها یک مشکل است و مشکل دیگر اینکه ما نماینده انصاری آکسفورد برای آموزش زبان نیستیم. شرکت دیگری این مسؤولیت را دارد. آن هم با مشکلات ایران در زد و خورد است که کتابش را نمی‌تواند بفروشد ولی در رشته‌های دیگر هر رشته‌ای باشد، فنی، مهندسی، ریاضی، پژوهشی، فلسفه، ما کتاب می‌اوریم. برای ادبیات هم می‌اوریم.

۰ اصلًا برای برپایی نمایشگاه مخصوصاً نمایشگاه بین المللی

تهران از شما برای بهتر برپا شدن نمایشگاه کمک می‌گیرند و

از شما نظرخواهی می‌شود؟

نه در سطحی که باید بگیرند. ما هر جی باشد کار را انجام می‌دهیم، رحمت می‌کشیم، میانیم مشکلات در اینجا چیسته یک کفایش، کفش را درست می‌کنند آن کسی که کفش را می‌بودش می‌گوید کجای این کفش می‌زند، ما در این موقعیت هستیم، می‌گوییم اینجاش ایراد دارد، پلبرقیها کار نمی‌کند دستشوییها کار نمی‌کند، اصلًا این فاضلابهای نمایشگاه بود می‌دهد ما خارجها را دعوت می‌کنیم خدمان از میهمانهای خودمان خجالت می‌کشیم، وقتی یک میلیاردد ۲۰۰ تومن مخارج است، چرا نباید فاضلابهای را تمیز بکنند. درست نیست برای یک نمایشگاه بین المللی اینطور باشد. چه دلیلی دارد مردم راه بروند در بگذراند، حتی ما حاضریم سرمایه‌گذاری کنیم، این مینی‌بوسها دائم راه بروند. مسؤولان آمدند در نمایشگاه فرانکفورت دیدند و این چیزی نیست که نباشد.

۰ مگر هر ساله اینطور نبود؟

نه به این شدت و نه به این صورت. من تا جایی که اطلاع دارم پارسال آستانه بوده امسال سقف خرید را پائین آورند. چون سقف را آورند پائین یک عده زیادی نیامند، چون نمی‌توانند با این سقف خرید بکنند به خاطر یکی و دو تا کتاب نمی‌آیند، اگر سقف خرید بالاتر برود یک خرده آستانه بگیرند من مطمئن که مقتضی ۲ برابر می‌شود ولی متأسفانه امسال سقف خرید این قدر آمد پائین که به نظر من مقتضی نصف شده.

۰ نحوه برگزاری نمایشگاه امسال نسبت به دوره‌های قبل چگونه است؟

بهتر شده از بعضی لاحظاً بهتر شد. همه چیز حدود یک روز زودتر آمده شد. ولی گمرک گفت نه، اگر قیمت کتاب ۱۰ دلار است بر مبنای ۱۰ دلار مالیات بدهیم، اگر ۱۰۰ دلار است بر مبنای ۱۰۰ دلار، حدود یک هفته صحبت و جلسه در این باره بود بالآخره موافقت شد روی ۵/۶ دلار. ۲- ۳ روز انبارها را زودتر به ما تحویل دادند، خیلی از این نظر خوب بود. از نظر اطلاع‌رسانی هم امسال بهتر بود، اطلاع‌رسانی به مردم خدمات بهتری را می‌داد. از نظر کامپیوتر بهتر بود ولی از نظر سهمیه ارزی و مقدار ثبت خرید خیلی مردم صدمه دیدند و کمتر آمدند. ما همه امیدواریم که آینده بهتر استه، و بهتر می‌شود.

کردیم و این خیلی سنگین است، اگر شما مخارج را ۱۰ درصد حساب کنید یعنی ۱/۵ میلیون مخارج غرفه است و این از نظر تجاری خیلی سنگین است.

۰ این مسئله را با مسؤولان در میان گذاشتید.
بارها.

۰ چه کار برای شما کردند.

آن‌ها هم دستشان بسته استه مهم مرکز توسعه صادرات استه، کسانیکه مسؤولیت ساختمانهای نمایشگاه بین‌المللی را دارند آنها به دلار می‌گیرند یا اگر هم به دلار نمی‌گیرند مخارجی می‌گیرند که الان وزارت ارشاد در این چند سال گذشته مخارجش ۳ برابر شده است. یک میلیاردو ۲۰۰ میلیون تومن مخارج برگزاری این نمایشگاه و خدماتی است که به ما ارائه می‌کنند. مرکز توسعه صادرات باید نمایشگاه بین‌المللی کتاب را از بعد فرهنگی نگاه بکند نه از بعد اقتصادی و درآمد مستقیم، مسئله اصلی اینجاست.

۰ در این هفت دوره که شما در نمایشگاه شرکت کردید چه مشکلاتی از بابت اوردن کتابها از گمرک گذاشتید؟

گمرک یک مسئله بسیار حاد است. گمرک در تمام این هفت سال یک مشکل اساسی برای نمایشگاه بوده است و مسؤولین ارشاد همیشه با گمرک مشکل داشته‌اند. یا کتاب را دیر می‌دانند یا مخارج گمرکی را زیاد می‌گرفند و امسال هم فرقی نکرد. البته امسال از اینکه چند روز زودتر کتابها تاریخی شد خیلی کمک کرد برای مثال، دو، سه هفته پیش شاید ۳۰۰ کارتون کتاب فرستادم گمرک شرق، گمرک غرب گمرک فروگاه و ارزش هر کارتون کتاب را کیلویی ۴/۵ دلار قرار دادند بنابراین ۴/۵ دلار را ضریب ۱۷۵ تومن می‌کنند ۱۵ درصد از ما می‌گیرند، گمرک نمایشگاه گفته، کیلویی ۵/۶ دلار. از یک طرف می‌گویند کتاب را به ریال از ما بگیرید از ما از نگیرید از یک طرف می‌گویند ما کمک می‌کنیم این کتاب ارزان دریایده از طرف دیگر گمرک ۵/۶ دلار محاسبه می‌کند بنه امسال هشت میلیون تومن گمرکی دادم تا یک کامپیون کتاب دیکشنری را تاریخی کنم. بعد از ما ثبت سفارش می‌گیرند ۳/۵ میلیون تومن ثبت سفارش گرفته‌اند مگر شما به ما ارز دادید که ثبت سفارش می‌گیرید. موقعی برای کتاب ثبت سفارش می‌گیرند که به ما ارز بدنه چون به ما ارز ندادید و ما با سرمایه خدمان کتاب را آورديم، پس شما نباید ثبت سفارش بگیريد ضوابط گمرکی است از ما ۳/۵ میلیون تومن ثبت سفارش گرفتند. در نتیجه گمرک باید روی نمایشگاه کتاب به‌خصوص، تجدیدنظر کند.

۰ شما این همه قبول هزینه و زحمت می‌کنید پس نمایشگاه چه استفاده‌ای برای شما دارد؟

استفاده معنوی. این نمایشگاه بعد معنوی دارد، چون یکی از بزرگترین نمایشگاه‌های دنیا است. واقعًا می‌شود گفت بزرگترین فروشگاه کتاب است. در عرض ۱۰ روز ۱۰ میلیون کتاب فروش می‌رود حالا اگر بگوییم نصف اینها هم به مقتضی موردنظر می‌رسد دست دلالان نمی‌افتد، بعد معنوی دارد. ارزش دارد مابین بی خوبیها را قبول می‌کنیم با پاهای تاول زد خانه می‌رویم، ولی خیلی کارها را مسؤولان می‌توانند حل کنند و باید حل کنند.

۰ میزان مشارکت ناشران به عنوان یک پل ارتباطی سیاستگزاران فرهنگی از یک سو و مردم از سوی دیگر تاچه حد با برپایی این نمایشگاهها فراهم می‌شود؟

ما باید به بازارهای دنیا دست پیدا کنیم، تا زمانیکه کتابمان را به زبان فارسی بنویسیم، بازار ایران را داریم، حالا آمدیم این کتاب را به زبان انگلیسی نوشیم و مطلب درباره ایران بود این بازار مشخصی دارد. اگر کتاب را به زبان انگلیسی نوشیم و گفتیم